

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 7 d. Nr. 21RE2-249 (AG2-208/15-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lauros Bernikienės,

2024 m. lapkričio 7 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X.Y. patikslintą skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimo Nr. STS-3152 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijos 2024 m. spalio 11 d. sprendimu (b. l. 27) priimtas nagrinėti pareiškėjos X.Y. patikslintas skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriame prašoma:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimą Nr. STS-3152 (toliau – ir Sprendimas);

2) įpareigoti atsakovę pašalinti padarytą pažeidimą ir perskaičiuoti dalyvumo procentus.

Patikslintame skunde (b. l. 15–16) pareiškėja nurodo, kad nesutinka su dalyvumo procentu, kadangi 3 (tris) metus turėjo tik 40 procentų dalyvumą. Teigia, kad diagnozės išlieka tos pačios, sveikata negerėja, dėl atsivėrusių žaizdų ant dešinės kojos negali ilgiau stovėti. Nurodo, jog sunkiai vaikšto, sunkiai atlieka namų ruošos darbus, yra ribotas judėjimas. Be to, dėl (*duomenys neskelbtini*) svaigsta galva, naktį dažnai ištinka miego paralyžius, po (*duomenys neskelbtini*) išlieka dusulys. Pažymi, jog dėl kraujo krešumo turi pastoviai gerti skystinančius vaistus.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu (b. l. 33–36) prašo pareiškėjos patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad pareiškėjos dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. gegužės 3 d. – birželio 3 d. Agentūros Klaipėdos III teritoriniame skyriuje, kuris pareiškėjai nustatė 55 procentų dalyvumo lygį dėl priežasties „ligos arba būklės“ nuo 2024 m. balandžio 19 d. iki 2026 m. gegužės 2 d. Nesutikdama su Agentūros Klaipėdos III teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius skundžiamu Sprendimu nusprendė nekeisti Agentūros Klaipėdos III teritorinio skyriaus 2024 m. birželio 3 d. sprendimo Nr. STS-5821.

Paaiškina, kad dalyvumo lygis, minėtu laikotarpiu buvo vertinamas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), jo priedais.

Nurodo, kad 2024 m. gegužės 2 d. UAB „InMedica“ siuntimu (toliau – ir Siuntimas) pareiškėja buvo nukreipta į Agentūrą dalyvumo lygiui nustatyti. Atsiliepime nurodo Siuntime nurodytas diagnozes pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – ir TLK-10-AM) kodus.

Pažymi, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokių, su gydymo procesu susijusių klausimų. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas. Taip pat pažymi, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju, remiasi tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą, todėl vadovautis pareiškėjos su skundu pateikta 2024 m. rugsėjo 24 d. kraujagyslių chirurgo konsultacija negalėjo. Paaiškina, kad pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydančią gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl dalyvumo lygio vertinimo.

Atsakovė pažymi, kad sąvokos „sveikatos būklė“ ir „dalyvumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis. Esant tai pačiai diagnozuotai ligai, dalyvumo lygis gali ir didėti, ir mažėti, nes dalyvumo lygis nustatomas įvertinus ne tik medicininius kriterijus, t. y. asmens bazinį dalyvumą, bet ir asmens individualios pagalbos poreikį (amžius, darbo patirties ir darbinių įgūdžių įgijimas ir galėjimas juos panaudoti ir pan.). Dėl šios priežasties, esant pagrindui atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, dalyvumo lygis yra ne pratęsimas remiantis jau turimais byloje medicininiais duomenimis, o vertinamas iš naujo, vadovaujantis naujai pateiktais dokumentais, liudijančias tuo metu esamus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus.

Nurodo, jog Agentūros sprendimų kontrolės skyriuje, vertinant bazinį dalyvumą, nevertintos diagnozės pagal TLK-10-AM kodus dėl šių priežasčių: (*duomenys neskelbtini*) – nustatytas antinksčio darinys, kuris hormonų pusiausvyrai įtakos nedaro, yra neaktyvus, todėl jokio funkcinio sutrikimo nesukelia ir jokio gydymo nereikalauja, todėl neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo papunkčių; (*duomenys neskelbtini*) – neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo nuostatų; (*duomenys neskelbtini*) – diagnozė buvo pateikta be jokio aprašymo ir specialisto konsultacijos, asmens dalyvumo lygio vertinimas Klaipėdos III teritoriniame skyriuje baigtas 2024 m. birželio 3 d., pirmą kartą kraujagyslių chirurgo pareiškėja konsultuota 2024 m. rugsėjo 24 d., todėl šio dokumento Agentūra įvertinti negalėjo; (*duomenys neskelbtini*) – specialistų nekonsultuota, gydymas neskiriamas, funkcijos sutrikimo nesukelia, todėl neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo nuostatų; (*duomenys neskelbtini*) – nevertinta, nes tai ūmi būklė, todėl neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo nuostatų.

Argumentuoja, jog pareiškėjos dalyvumo lygis vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo papunkčiais, kuriais yra įvertintos konkrečios bazinio dalyvumo lygio vertės ir kurie negali būti koreguojami ar kitaip keičiami. Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina ne atskiras ligas, užšifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais, ir nustato ne sveikatos, o dalyvumo lygį, kuriam iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų kilę nustatyti funkciniai sutrikimai, dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis.

Nurodo, jog Agentūros Klaipėdos III teritoriniame skyriuje 2024 m. gegužės 3 d. užpildyto individualios pagalbos poreikio klausimyno (toliau – ir Klausimynas) balų suma yra 25 balai. Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje Klausimynas pakartotinai pildytas nebuvo, kadangi įvertinus medicininius dokumentais patvirtintus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl Agentūros Klaipėdos III teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo ir buvo vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostata, kad pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmę (40) sudėjus su Klausimyno balais (25), nustatytas galutinis dalyvumo lygis balais (65), kuris patenka į intervalą 55–80 balai (Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.12 papunktis), nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis.

Dėl dalyvumo lygio termino pažymi, jog asmens prašymas buvo gautas 2024 m. gegužės 3 d. Agentūros Klaipėdos III teritoriniame skyriuje, todėl esant asmens prašymui dėl termino ir vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 38 punkto nuostatomis, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius nekeitė Agentūros teritorinio skyriaus 2 metams nustatyto dalyvumo lygio termino nuo 2024 m. balandžio 19 d.

Paaiškina, kad pareiškėjos dalyvumo lygio pasikeitimą, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, iš esmės lėmė pasikeitęs teisinis reglamentavimas. Paskutinio vertinimo metu diagnozuoti organizmo funkciniai sutrikimai (pagal vyraujančią pasireiškimo formą) įvertinti, atsižvelgiant į paskutinio vertinimo metu Agentūrai pateiktus medicininius duomenis.

Pažymi, kad pareiškėja savo reikalavimą grindžia išimtinai subjektyviu sveikatos funkcinių sutrikimų ir bendros asmens savijautos vertinimu („Diagnozės išlieka tos pačios. Sveikata negerėja“), be to, pareiškėja, argumentuodama tai, kad jai netinkamai nustatytas dalyvumo lygis, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių šio reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjos argumentai, kad jai netinkamai buvo nustatytas dalyvumo lygis nelaikytini teisiškai reikšmingais ir skundas atmestinas.

Atsiliepimu atsakovė taip pat prašo bylos medžiagą pripažinti nevieša, nes joje yra jautrūs duomenys apie asmens sveikatos būklę.

Pareiškėjai ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 29–32). Pareiškėja patikslintame skunde nurodė, kad Komisijos posėdyje nedalyvaus (b. l. 16). Atsakovė atsiliepimu prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 36). Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Patikslintas skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimo Nr. STS-3152 „Dėl dalyvumo lygio“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. gegužės 3 d. prašymu (toliau – ir Prašymas, b. l. 37) kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį atgaline data nuo 2024 m. balandžio 19 d.

Agentūros Klaipėdos III teritorinis skyrius 2024 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. STS-5821 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Teritorinio skyriaus 2024 m. birželio 3 d. sprendimas; b. l. 48–49), vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27 punktu, nusprendė pareiškėjai nustatyti 55 procentų dalyvumo lygį ir 45 procentų netekto dalyvumo lygį dėl priežasties pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.1 papunktį „ligos arba būklės“, nes bazinio dalyvumo lygį įvertino 40 balų, Klausimyną – 25 balais, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu dalyvumo lygis – 65 balai. Dalyvumo lygio terminą nustatė nuo 2024 m. balandžio 19 d. iki 2026 m. gegužės 2 d. Sprendimas priimtas 2024 m. birželio 3 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL – 2149 pagrindu (b. l. 50–53). Vadovaujantis

Kriterijų ir tvarkos aprašo 49 punktu, 2024 m. birželio 3 d. priimtas sprendimas Nr. 1207 dėl darbo pobūdžio ir sąlygų (b. l. 19).

Pareiškėja, nesutikdama su Agentūros Teritorinio skyriaus 2024 m. birželio 3 d. sprendimu, 2024 m. birželio 20 d. skundu (b. l. 54–56) jį apskundė Agentūrai. Skunde nurodė, jog nesutinka su dalyvumo procentų nustatymu, kadangi ligų diagnozės tos pačios, seniau turėjo 3 (tris) metus tik 40 procentų dalyvumą; sveikata prastėja.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. STS-3152 „Dėl dalyvumo lygio“, pakartotinai atlikęs dalyvumo lygio vertinimą, nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus 2024 m. birželio 3 d. sprendimo (b. l. 4–5, 58–59). Sprendime nurodė, jog dalyvumo lygis nustatomas ir sprendimas dėl dalyvumo lygio priimamas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašu, įvertinus asmens bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį. Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 13.2 papunktį: bent vienos galūnės raumenų jėga 3 balai pagal Lovetto skalę – įveikia traukos jėgą, bet negali pasipriešinti trukdymui, nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*) asmenį vargina stuburo skausmai, dešinės rankos jėga 5 balai, kairės rankos jėga distaliai 3 balai, proksimaliai 4 balai, dešinės kojos jėga 4 balai, kairės kojos jėga 3 balai. Sveikatos būklė patvirtina neurologo 2024 m. vasario 21 d. konsultacija ir Siuntimo duomenimis. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta, jog bent vienos galūnės raumenų jėga – 1–2 balai pagal Lovetto skalę. Pagrindinės diagnozės reikšmė (balais) – 1, dauginama iš koeficiento 39, pagrindinės diagnozės balų rezultatas – 39 balai. (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.2 papunktis).

Sprendime taip pat nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, taikytos gretutinės diagnozės: *pirma: (duomenys neskelbtini)*, atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 53.1.1 papunktį: vidutinis judesių apribojimas, nes asmeniui diagnozuotos petinio rezginio ligos, skausmingi, apriboti rotaciniai judesiai per kairįjį peties sąnarį. Sveikatos būklė patvirtinta neurologo 2024 m. vasario 21 d. konsultacija ir Siuntimo duomenimis. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta, jog asmeniui būtų nustatytas didelis peties sąnario judesių apribojimas ir (ar) III laipsnio kontraktūra, ir (ar) peties sąnario nejudrumas (ankilozė). Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.3 papunktis). *Antra: (duomenys neskelbtini)*, atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 6.1 papunktį: sutrikimas, kai vieną iš mėginių atlieka netiksliai, eisena ataksiška, tačiau saugi, nes asmeniui diagnozuotas (*duomenys neskelbtini*), Rombergo pozoje nestabili, vidutinis (*duomenys neskelbtini*). Sveikatos būklė patvirtinta neurologo 2024 m. vasario 21 d. konsultacija ir Siuntimo duomenimis. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta, jog asmuo 2 mėginius atlieka netiksliai arba su intenciniu tremoru, eisena nesaugi, ataksinė, asimetriška, reikia atramos. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 0, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 0 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 0 balų (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.3 papunktis). *Trečia: (duomenys neskelbtini)*, atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 33.1.2.2 papunktį, kai yra sumažėjusi inotropija (kairiojo skilvelio išstūmimo frakcija (toliau – ir IF) < 55 proc.) ir (ar) yra plautinės hipertenzijos požymių, ir (ar) yra II laipsnio išreikštų vožtuvų ydų arba III funkcinė klasė, kai yra normali IF ar nedidelio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas ir (ar) nėra plautinės hipertenzijos, arba yra II laipsniu išreikštų vožtuvų ydų, arba kai asmenims iki 18 metų diagnozuota sunki arterinė hipertenzija, esant hipertenzinei kardiopatijai ir (ar) hipertenzinei nefropatijai papunktį, nes dėl ligų pagal TLK-10-AM kodus (*duomenys neskelbtini*) asmeniui diagnozuotas ŠN f. kl. 3 NYHA, IF 55 proc. Sveikatos būklė patvirtinta 2024 m. sausio 29 d. kardiologo konsultacija ir Siuntimo duomenimis. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta, jog asmeniui būtų vidutinio ar didelio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas. Gretutinės diagnozės balo reikšmė (balais) – 1, dauginama iš koeficiento, kurio reikšmė 1 ir gretutinės diagnozės balų rezultatas yra 1 balas (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.3 papunktis).

Sprendime nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, netaikytina diagnozė (*duomenys neskelbtini*), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.3.3 papunktį (nepatikslinta / netaikytina), nes

asmeniui diagnozuotas šlapimo nelaikymas nepatikslintas. Būklė nevertinama, kadangi asmuo specialisto nekonsultuotas. Vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės: (*duomenys neskelbtini*).

Sprendime nustatyta, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 40 balų. Klausimyno balų suma yra 25 balai. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, dalyvumo lygis balais yra 65 balai. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.12. papunkčiu, nustatomas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis. Dalyvumo lygio priežastis, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.1 papunkčiu – „ligos arba būklės“. Dalyvumo lygio terminas nustatomas nuo 2024 m. balandžio 19 d. iki 2026 m. gegužės 2 d. Nurodyta, jog Sprendimas priimtas 2024 m. rugpjūčio 27 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. 2970 (b. l. 60–63) pagrindu. Sprendimu pareiškėja taip pat informuota, jog pasikeitus sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydančią gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179, ir kiti teisės aktai.

ASNTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis). Agentūra dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punktas). Minėto įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia – asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, o 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPI 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktas reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punktas nustato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną, kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims). Atvejai, kada Klausimynas nepildomas, numatyti minėto aprašo 22 punkte, vienas iš jų – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: 24.1.1 vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2 jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinio sutrikimus); 24.1.3 gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (25 punktas). Jeigu bazinis dalyvumas įvertinamas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas (26 punktas). Kriterijų ir tvarkos aprašo 27 punkte nurodyta, kad dalyvumo lygį (procentais) nustato galutinį dalyvumo lygio balą priskirdama nurodytam skaičių intervalui: 401–432 balai – 0 procentų; 351–400 balų – 5 procentai; 301–350 balų – 10 procentų; 256–300 balų – 15 procentų; 231–255 balai – 20 procentų; 206–230 balų – 25 procentų; 181–205 balai – 30 procentų; 156–180 balų – 35 procentai; 131–155 balai – 40 procentų; 106–130 balų – 45 procentai; 81–105 balai – 50 procentų; 55–80 balų – 55 procentai.

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra asmens sveikatos funkcinio sutrikimų vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotų organizmo funkcinio sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimyną.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013).

Kriterijų ir tvarkos aprašo VIII skyriuje numatytas sprendimų apskundimo tvarka ir pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 57 punkte numatyta, jog Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą *Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje* nustatyta tvarka: 57.1) asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą.

Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje reglamentuotas dalyvumo lygio nustatymas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.5 punkte numatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį prireikus raštu kreipiasi į: 18.5.1) asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba Siuntimą į Agentūrą <...> dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų asmens baziniam dalyvumui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.5.2) kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens dalyvumo lygiui nustatyti, pateikimo <...>, jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.5.3) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią

įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištyrimo <...>. Kriterijų ir tvarkos aprašo 62 punkte taip pat nustatyta, jog atlikdama pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, Agentūra turi teisę pasitelkti ekspertus.

Remiantis aptartu teisiniu reguliavimu, tiek Agentūros teritorinis skyrius, tiek pati Agentūra, atlikdami dalyvumo lygio vertinimą, turi teisę kreiptis į gydymo įstaigas, gydytojus dėl pateiktų medicininių dokumentų, jei jie yra neišsamūs ar jų nepakanka.

Skundžiamame Sprendime nurodyta, jog vertinant pareiškėjos bazinį dalyvumą 2024 metų periodu dėl diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*) taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo VIII skyriaus 37.3.3 papunktis, kadangi būklė nevertinama, nes asmeniui diagnozuotas (*duomenys neskelbtini*) nepatikslingas, pareiškėja specialisto nekonsultuota.

UAB „InMedica“ 2024 m. gegužės 2 d. siuntime (b. l. 38–39) nurodyta, jog diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*) nepatikslinga. Kitų duomenų, patvirtinančių, jog diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (*duomenys neskelbtini*) buvo patvirtinta mediciniais dokumentais, byloje nėra. Šiuo atveju nei Agentūros teritorinis skyrius, nei pati Agentūra dėl papildomų duomenų pateikimo į gydymo įstaigą nesikreipė.

Pažymėtina ir tai, jog pareiškėja su skundu Komisijai taip pat pateikė naują UAB „Gyd. Purtojų klinika“ gydytojo kraujagyslių chirurgo 2024 m. rugsėjo 24 d. E025. ambulatorinio apsilankymo aprašymą (b. l. 8), iš kurio matyti, jog nustatyta diagnozė (*duomenys neskelbtini*), nustatymo data 2024 m. rugsėjo 24 d.; išvada: (*duomenys neskelbtini*); giliųjų venų vožtuvų nesandarumas dešinėje kojoje; veninės kraujotakos nepakankamumas abejose kojose (C4–6). Anksčiau minėta, kad gretutinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą I83.9 „Kojų venų varikozė, kai nėra opos arba uždegimo“ nevertinta vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu. Atsakovė atsiliepime nurodė, jog ši diagnozė nebuvo vertinta, nes buvo pateikta be jokio aprašymo ir specialisto konsultacijos. Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo skyriaus „Kraujotakos sistemos ligos“ 34.4 punkte nustatyta, jog įvairios kilmės lėtinės venų ligos vertinamos pagal Europos Sąjungoje priimtą klinikinių, etiologinių, anatominių ir patofiziologinių veiksnių klasifikaciją (toliau – ir CEAP klasifikacija) (vertinamas vienos ar abiejų kojų veninės kraujotakos sutrikimas; esant abiejų kojų veninės kraujotakos nepakankamumui, vertinamas didesnio laipsnio kraujotakos sutrikimas). CEAP klasifikacija: C1 – teleangektazės; C2 – varikozė; C3 – edema; C4 – trofiniai odos pakitimai: induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema; C5 – trofiniai odos pakitimai: induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir užgijusi opa; C6 – trofiniai odos pakitimai: induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir atvira opa). Nagrinėjamu atveju UAB „Gyd. Purtojų klinika“ gydytojo kraujagyslių chirurgo 2024 m. rugsėjo 24 d. E025. ambulatorinio apsilankymo aprašyme nurodytas veninės kraujotakos nepakankamumas abejose kojose pagal CEAP klasifikaciją: C4–6, atitinkantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 34.4.2–34.4.4 papunkčius, pagal kuriuos taikomi bazinio dalyvumo balai atitinkamai yra 1–3. Šiuo atveju nei teritorinis Agentūros skyrius, nei pati Agentūra dėl papildomų duomenų pateikimo į gydymo įstaigą nesikreipė, o šiuos duomenis Komisijai pateikė pati pareiškėja. Be to, byloje nėra duomenų, kad Agentūra būtų pareiškėjai nurodžiusi patikslinti neišsamias ar neaiškias diagnozes.

Iš Sprendimo turinio taip pat matyti, jog vertinant pareiškėjos bazinį dalyvumą 2024 m. periodu, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: (*duomenys neskelbtini*).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunktyje nurodyta, jog jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, Agentūra vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinius sutrikimus).

Sprendimo turinys patvirtinta, jog buvo įvertintos keturios reikšmingiausias gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: (*duomenys neskelbtini*) ((*duomenys neskelbtini*) nevertinta iš esmės dėl medicininių duomenų trūkumo). Iš bylos medžiagos matyti, jog medicininiuose dokumentuose buvo nurodytos daugiau kaip 5 pareiškėjos ligos, todėl nėra aišku, kodėl nebuvo vertintos bent 5 gretutinės reikšmingiausios diagnozės, kaip numatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunktyje.

Minėta, jog Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punkte numatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį užpildo Klausimyną (3 priedas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo). Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatyta, jog viena iš išimčių, kai Klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Ginčijamo Sprendimo, 2024 m. rugpjūčio 27 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. 2970 ir atsiliepimo turinys patvirtina, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje individualios pagalbos poreikis pakartotinai nevertintas ir Klausimynas pildytas nebuvo. Atsakovė atsiliepime nurodo, jog Klausimynas pakartotinai pildytas nebuvo, kadangi įvertinus mediciniais dokumentais patvirtintus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl Agentūros Klaipėdos III teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno pagrįstumo ir buvo vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostata, kad pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Pažymėtina, jog Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkte numatyta, jog pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Vertinant aptartą nuostatą, Komisija pažymi, jog ji turi būti vertinama sistemiškai, todėl negali būti vertinama atsiejamai nuo kitų Kriterijų ir tvarkos aprašo nuostatų. Kaip ir minėta, Agentūros, tiek teritorinio skyriaus pareiga pašalinti abejones, jei kyla neaiškumų dėl medicininių dokumentų, taip pat Agentūros pareiga pakartotinai pildyti Klausimyną, išskyrus Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatytus atvejus. Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkte įtvirtinta nuostata iš esmės reiškia priimamo sprendimo teisėtumą, jog priimamas sprendimas turi būti grindžiamas tik analizuotais turimais ar surinktais dokumentais. Šiuo atveju sprendimas negali būti grindžiamas medžiaga ar informacija, ar duomenimis, kurie nebuvo vertinti. Vertintina, jog šiuo atveju tai nereiškia, kad Agentūra yra atleidžiama nuo pareigos pildyti Klausimyną ar papildomai užsiklausti informacijos esant abejonėms.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, spręstina, jog atsakovė nepagrįstai teigia, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu ir nesant abejonių, ji turi teisę nepildyti Klausimyno. Šiuo atveju institucijos abejonių nebuvimas nepaneigia Agentūros prievolės pakartotinį dalyvumo vertinimą atlikti pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriaus taisykles. Tokia atsakovės pareiga nustatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog Klausimynas užpildytas 2024 m. gegužės 3 d., todėl nuo jo užpildymo iki ginčijamo Sprendimo priėmimo praėjo beveik 4 mėnesiai, per kuriuos asmens individualios pagalbos poreikis galėjo pasikeisti. Byloje nėra duomenų, patvirtinančių Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatytų išimčių dėl Klausimyno nepildymo, be to, negalima ir vienareikšmiška išvada, jog atsakovei pakako duomenų visapusiškam dalyvumo lygio vertinimui bei teisėtam Sprendimui priimti. Tokią išvadą taip pat pagrindžia ir Agentūros teritorinio skyriaus užpildyto Klausimyno tam tikri neaiškumai, t. y. kai kurios veiklos sritys įvertintos žemesniais balais už kitas veiklos sritis, nors iš esmės toms sritims reikalingi aplinkos veiksniai ir individualios pagalbos poreikis yra tie patys. Pirma, Klausimyno 1.6. punkto veiklos sritis „Naujų dalykų įsisavinimas ir taikymas“ įvertinta 0 balų. Tai reiškia, jog pareiškėjai visiškai nėra reikalinga pagalba įsisavinant naujus dalykus ir juos taikant. Ši pozicija nesiderina su Klausimyno 1.1 ir 1.2 punktais, pagal kuriuos veiklos sritims „Susikaupimas“ ir „Atmintis“ skirta jau po 1 balą, t. y. pareiškėjai retais atvejais reikia pagalbos susikaupiant ir atsimenant tam tikrus dalykus. Antra, nors Klausimyno 2.3. punkto veiklos sričiai „Sėdėjimas“, 2.4. punkto veiklos sričiai „Atsistojimas iš sėdimos padėties“, 2.5. punkto veiklos sričiai „Persikėlimas iš vienos padėties į kitą“, 2.6. punkto veiklos sričiai „Stovėjimas“ skirta po 1 balą (retai reikia pagalbos), tačiau 2.8. punkto veiklos sritis „Judėjimas namuose“ įvertinta tik 0 balų, kas reiškia, jog pareiškėjai judant namuose (pavyzdžiui, einant, sėdantis, atsistojant, persikeliant iš vienos padėties į kitą) nėra pagalbos poreikio. Trečia,

Klausimyno 2.3. punkto „Sėdėjimas“, 2.4. punkto „Atsistojimas iš sėdimos padėties“, 4.4. punkto „Naudojimasis daiktais“ veiklos sritys įvertintos po 1 balą, tačiau 3.5. punkto veiklos sritis „Naudojimasis tualetu“ įvertinta tik 0 balu, nors akivaizdu, kad naudojantis tualetu asmuo turi atsisėsti, atsistoti ir naudotis daiktais. Ketvirta, 4.10. punkto veiklos sričiai „Apsipirkimas, pirkinių ir biudžeto planavimas“ skirta 0 balų nesiderina su tuo, jog 1.1, 1.2 punktų veiklos sritims „Susikaupimas“, „Atmintis“, skirta po 1 balą, nes apsiperkant, planuojant pirkinius ir biudžetą asmuo, be kita ko, turi susikaupti, prisiminti kokių pirkinių jam reikia. Penkta, Klausimyno 4.12. punkto veiklos sritis „Miego kokybė“ įvertinta 1 balu. Tai reiškia, jog pareiškėja turi nedidelių sunkumų miegant. Ši pozicija kelia abejonių, nes Siuntimo objektyvios būklės įvertinime nurodyta: (*duomenys neskelbtini*) iki 3–4 kartų per naktį, o pareiškėja patikslintame skunde taip pat teigia, kad ją dažnai ištinka miego paralyžius.

Byloje taip pat nustatyta, jog Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, nagrinėdamas pareiškėjos Skundą dėl Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo teisėtumo, jį nagrinėjo nuo 2024 m. birželio 20 d. iki 2024 m. rugpjūčio 27 d. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. rugpjūčio 7 d. raštu „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ informavo pareiškėją, jog vertinimo terminas pratęstas 10 darbo dienų (b. l. 57).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 59 punkte nustatyta, jog asmens pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl asmens dalyvumo lygio nustatymo priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos. Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 63 punktą, jei per Aprašo 59 punkte nurodytus terminus pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas negali būti atliktas, Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto atstovo sprendimu terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie priimtą sprendimą dėl jo dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimo pranešama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo nuorašą (kopiją).

Administracinės bylos duomenys patvirtina, jog pareiškėjos Skundas buvo nagrinėtas ilgiau nei 30 darbo dienų (daugiau kaip 40 darbo dienų).

Nagrinėjamos bylos kontekste, pažymėtina, jog atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis ir VAI nuostatomis. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje nuosekliai pabrėžiama viešojo administravimo subjektų pareiga laikytis teisės principų. Pasak teismo, kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* (be kita ko) gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).

Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje nustatyta kiekvieno asmens teisė į gerą administravimą, kuri reiškia, kad institucijos reikalus turėtų tvarkyti nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką (Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalis). Pagal Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalį teisė į gerą administravimą apima: kiekvieno asmens teisę būti išklaustam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę (a punktas); kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo (b punktas); administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus (c punktas) (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Akcentuotina ir tai, jog pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-816/2014 ir kt.).

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, daroma išvada, jog pakartotinio pareiškėjos dalyvumo vertinimo metu iš naujo, atidžiai ir atsakingai neįvertinus asmens individualios pagalbos poreikio įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui buvo pažeista pakartotinio dalyvumo vertinimo pagal asmens skundą procedūra. Dalyvumo lygio vertinimo procedūros pažeidimas turėjo esminę įtaką dalyvumo lygio nustatymui bei dalyvumo lygio apimčiai. Todėl, Komisija, įvertinusi byloje surinktą medžiagą, ginčą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, sprendžia, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. STS-3152 „Dėl dalyvumo lygio“ yra neteisėtas tuo aspektu, kad priimtas pažeidžiant asmens individualaus poreikio vertinimo procedūras, neužtikrinant objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2, 18.5 bei 57.1 papunkčių nuostatų, todėl naikintinas.

Pareiškėja patikslintame skunde taip pat prašo įpareigoti atsakovę pašalinti padarytą pažeidimą ir perskaičiuoti dalyvumo procentus. Nustačius, jog Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl atsakovė įpareigojama teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, iš naujo užpildant Klausimą, įvertinant pareiškėjos pateiktus papildomus duomenis, taip pat pašalinant abejones dėl neišsamių medicininių dokumentų.

Atsakovė atsiliepimu prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, atsižvelgdama į atsakovės prašymą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos X.Y. patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimą Nr. STS-3152 „Dėl dalyvumo lygio“.

Įpareigoti atsakovę Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjos X.Y. dalyvumo lygio.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė